

Begrunnelse fra priskomiteen – Oslo Arkitektforenings Arkitekturpris 2021

Oslo Arkitektforenings Arkitekturpris deles i år ut for åttende gang.

Pris- og stipendkomiteen har i år vurdert totalt 17 nominasjoner opp mot kriteriene for tildeling. Av disse ble 6 prosjekter valgt ut for befaring, inkludert en grundig presentasjon ved prosjektenes arkitekter/ansvarlige.

Oslo Arkitektforenings Arkitekturpris 2021 tildeles arkitekt Bodil Reinhardsen for prosjektet «Verksted MARIAHuset» (Erling Skjalgssons gate 2).

Årets vinner er et nytt verkstedbygg med kontor og hybel, for et økumenisk bo- og arbeidsfellesskap for mennesker med utviklingshemning, i et bevaringsverdig område.

Med årets pris ønsker OAFs priskomite å rette søkelyset mot god, småskala fortetting, som en vesentlig del av Oslos byutvikling, aktualisert bl.a. gjennom pågående revisjon av Oslos småhusplan, og som et supplement til knutepunktsfortettingen som ofte er i fokus i dagens debatt. Samtidig vil komiteen trekke frem vinnerprosjektet som et interessant svar på fortetting i et bevaringsverdig område.

Vinnerprosjektet anses som et forbilde gjennom sin nytolkning av Oslos karakteristiske uthus- og verkstedsbebyggelse, helhetlige forståelse for prosjektets komplekse og historiske kontekst, og samtidig romlig og materialmessig kvalitet. Komiteen vil også berømme arkitekten for sin innsats for dialog med byantikvaren og byens øvrige myndigheter og for å ha gjennomført prosjektet tross en lang prosess. Gjennom dette, har arkitekten demonstrert en dedikasjon til og tro på samtidsarkitekturens evne til å bidra positivt til menneskers daglige liv, samt byens mangfold, karakter og kvalitet.

Prosjekt er fremdragende, og bør være til inspirasjon for Oslos arkitekter som arbeider med fortetting i byens småhus- og antikvariske interesseområder.

Komiteen ønsker å trekke frem følgende punkter som begrunnelse for årets pristildeling:

Kontekstualitet

Prosjektet ligger blant den historiske, frittliggende murvillabebyggelsen på Skarpsno, Frogner. På samme eiendom ligger en murvilla oppført i 1918 og gjenoppbygd etter brann i 1920, ved arkitekt Arnstein Arneberg, med en tilhørende garasjebygning og gjerdeanlegg med et tidstypisk arkitekturuttrykk. Eiendommen er regulert til spesialområde bevaring. Tiltakshaveren, et økumenisk bo- og arbeidsfellesskap som ble etablert på eiendommen i 1975, hadde et behov for nye arbeids- og boarealer som kunne avlaste murvillaen – spesielt verkstedsfunksjonene.

Prosjektet er å anse som et viktig og fremragende bidrag til pågående diskusjoner om byutvikling, fortetting og stedstilpasning i Oslo. En grundig og helhetlig forståelse for området historie, utforming og karakter, typologisk utvikling, terreng og landskap, samt

tiltakshaverens bruksmessige behov, har påvirket prosjektets utforming. Den 3 meter brede bygningen er plassert i tomtegrensen, og viderefører uthus- og verkstedstypologien som er karakteristisk for strøket og for andre områder i Oslo. Materialbruk, proporsjoner og detaljering tar utgangspunkt i sitt forhold til murvillaen, og bidrar positivt til områdets helhetlige karakter gjennom en samtdsriktig utførelse. Robuste materialer, både gamle og nye, kombinert med godt håndverk gir prosjektet en tidløshet. Det nye og moderne prosjektet virker ikke dominerende i situasjonen, og fremstår mer som et gjerde mellom villaen og naboeiendommen. Prosjektet er delvis nedsenket i fallende terreng og gir forbedrede og mer anvendelige uteoppholdsarealer for både tiltakshaver og naboer. Vegetasjon er inkludert i bygningens uttrykk i form av klatrende planter på fasader og tak, som både har en estetisk virkning og bidrar til biologisk mangfold i nærområdet.

Arkitektonisk kvalitet

Prosjektet har et nøkternt og forenklet uttrykk, med få elementer og en tydelig bruk av forskjellige konstruksjoner og materialer. Disse er satt sammen på en måte som er både effektiv og affektiv. Resultatet er en liten bygning av høy arkitektonisk kvalitet, både i materialbruk, konstruksjonsprinsipp, og i romlig karakter.

Prosjektet er etablert langs en forstøtningsmur i pusset leca. Forstøtningsmuren er plassert i nabogrensen og tar opp terrengforskjellen mot naboen, noe som gir dem et mer anvendelig og privat uteområde. Tekniske installasjoner er montert under terreng, bak forstøtningsmuren.

Hovedkonstruksjonen består av synlige sedertrammer, montert i jevn rytme langs forstøtningsmuren. Gulvet er en slipt betongplate. Fasade og tak i høyisolerende nanogel og glasselementer er montert direkte på sedertrammene. Utvendig er glasselementene festet med klemløker i sedertrær, som også gir opplegg for en spileramme som gir prosjektet sitt karakteriske uttrykk – et slags nytolkning av det smårutete vinduet, men som også gir assosiasjoner til en hagepergola. Spilerammen gir støtte til klatreplanter, hvor det er valgt en type som ikke fester røtter i fasaden, men som kan vokse fritt langs vegger og tak.

Verkstedene, hybelen og kontoret har direkte utgang til hagen, og det revitaliserte uterommet mellom nybygget og murvillaen. Romforløpet er organisert som en slags 'enfilade' gjennom det 3 meter brede bygget, uten overflødige gangarealer. Fasadene og taket slipper gjennom et diffust lys til interiøret, poengtert med små vinduer og glassdører som gir utsyn til hagen. Dette skaper en unik, rolig og innbydende atmosfære inne.

Spesiell oppmerksomhet gis til håndverket som er vist i prosjektet, for eksempel arbeidet med trekonstruksjonen samt pussarbeidet som er nøyaktig tilpasset murvillaen gjennom farge og utførelse.

Prosjektet fremviser bygningsmessig håndverk og arkitektur av høy kvalitet i et miljø som i stor grad er preget av preaksepterte og produktbaserte løsninger. Prosjektet beviser at det er mulig å oppnå arkitektur av høy materiell og romlig kvalitet med få virkemidler.

Miljø- og samfunnsmessig relevans

I tillegg til å være et viktig innspill til tidens diskusjoner om fortetting og estetikk, representerer prosjektet et positivt og nødvendig bidrag til mangfoldet i byen på flere måter.

Prosjektet sikrer brukernes plass i byen, gjennom både å tilrettelegge for en forbedret fremtidig drift av arbeids- og bofellesskapet med nye arbeidslokaler av høykvalitet, samt gjennom sin fysiske universelle utforming.

Prosjektet representerer også et mangfold av type prosjekter som utføres i Oslo, og er et godt eksempel på institusjonell arkitektur i småskala.

Arkitekten er en kvinne som har drevet selvstendig som arkitekt over mange år. Arkitekten hedres for sitt bidrag til mangfoldet av praksismodeller i Oslo, demonstrert både gjennom formen på og dedikasjon til sin arkitekturpraksis.

OAFs pris- og stipendkomité v/

Trine Bølviken

Siri Moseng

Matthew Anderson

Håkon Vignæs

Anders Melsom